

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 2PP/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323011038
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Baka
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4323011038.2

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Ľubošom Bakom, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre zločin prevádzactva podľa § 356 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, o návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.02.2024 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C. formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b), odsek 2 Trestného zákona, súd žiadosť odsúdeného A. B., narodený XX.XX.XXXX v D., bytom E. XXXX/XX, D., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody C., o podmiennečné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/27/2021 zo dňa 28.09.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/61/2021 zo dňa 01.06.2022, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený A. B. podal dňa 19.09.2023 prostredníctvom svojho obhajcu na Okresný súd Levice návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej v podstate uviedol, že si uvedomil nesprávnosť svojich predchádzajúcich krokov, ľutuje ich a je presvedčený, že sa už nedostane do rozporu so zákonom. Má priateľku, chce si založiť vlastnú rodinu a už nemieni pokračovať v trestnej činnosti. Pobyt vo výkone trestu ho dostatočne prevychoval a úlohou súdu je po starostlivom zvážení všetkých okolností dať odsúdenému šancu na zmenu života.

Uznesením Okresného súdu Levice sp. zn. 2Pp/49/2023 zo dňa 24.10.2023 bol návrh odsúdeného zamietnutý.

Na základe sťažnosti odsúdeného podanej proti uvedenému rozhodnutiu súdu I. stupňa bol spisový materiál predložený nadriadenému súdu na rozhodnutie o podanej sťažnosti.

Uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/88/2023 zo dňa 10.01.2024 bolo podľa § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku sťažnosťou napadnuté uznesenie zrušené a súdu I. stupňa bolo uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Z odôvodnenia rozhodnutia nadriadeného súdu vyplýva potreba doplnenia dokazovania za účelom konštatácie splnenia resp. nesplnenia oboch materiálnych podmienok uvedených v § 66 odsek 1 Trestného zákona, a to v oblasti podmienok odsúdeného na jeho začlenenie sa do riadneho života a na jeho zamestnanie sa, ako aj v oblasti prostredia, v ktorom by po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený pracoval a žil, keďže uvedené okolnosti majú význam z hľadiska očakávania, či v budúcnosti odsúdený povedie riadny život.

Na termíne verejného zasadnutia odsúdený uviedol, že na podanej žiadosti o podmiennečné prepustenie trvá, ako aj na všetkých dôvodoch, ktoré doteraz uviedol. Je pravdou, že s bývalou priateľkou F. F. sa rozišiel, v prípade podmiennečného prepustenia pôjde bývať k svojej neteri, k bratovej dcére do D., G.

XX, pokiaľ si neprenajme byt, ktorý chce platiť z finančných prostriedkov, ktoré si zarobí. Potrebuje aj lekársku starostlivosť, ktorú mu v ústave nevedia poskytnúť. Chcel by dostať poslednú šancu žiť normálnym spôsobom, naučil sa pracovať, pretože chcel. Pred nástupom do výkonu trestu pracoval jeden a pol roka vo firme H. F. ako smetiár, lisér v nákupnom centre I.. Keď dostal nástup do výkonu trestu, tak podal výpoveď. V prípade, že by ho nezamestnali vo firme H. F., tak brat má reštauráciu v G., mohol by pracovať aj tam. Chcel by zostať v D., lebo tam sú väčšie možnosti na zamestnanie. Aj v minulosti pracoval na rôznych stavbách, kde lopatoval. Chcel by si nájsť legálnu prácu.

Z hodnotenia ÚVTOS C. vyplýva, že odsúdený v súčasnej dobe vykonáva súhrnný trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/27/2021 zo dňa 28.09.2021, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/61/2021 zo dňa 01.06.2022, vo výmere 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, za zločin prevádzachstva podľa § 356 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. Predpokladaný koniec trestu má 18.05.2024.

Z hodnotenia ďalej vyplýva, že odsúdený do výkonu trestu odňatia slobody nastúpil sám dňa 15.11.2022 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody D., kde disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody C. bol premiestnený dňa 29.11.2022, pričom v rámci vnútornej diferenciacie bol umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia vo všetkých oblastiach priebežne.

V oblasti edukácie je program zaobchádzania zameraný na zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia formou individuálnych pohovorov, prednášok a besied s právnou a protidrogovou tematikou. Je pedagogicky vedený k rešpektovaniu zákonov a prevzatíu zodpovednosti za svoje správanie. Uvedených aktivít sa zúčastňuje, je členom špeciálnopedagogickej diskusnej skupiny, kde sa do uvedených aktivít zapája.

Jeho správanie a vystupovanie je aktuálne na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní. Funkciu z radov odsúdených nie je poverený, medzi odsúdenými je znášanlivý, konfliktné situácie nevyvoláva.

V oblasti aktivít vo voľnom čase je program zaobchádzania zameraný na zmysluplné trávenie voľného času. Svoj voľný čas trávi sledovaním televíznych programov, počúvaním rozhlasového vysielania a hraním spoločenských hier a športových aktivít. Do aktivít kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája. Možnosti väzenskej knižnice nevyužíva.

V oblasti zaraďovania do práce je odsúdený vedený k získavaniu a rozvíjaniu pracovných návykov. Aktuálne je pracovne zaradený na pracovisku priemyselného charakteru. Jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty a poriadku ubytovacích priestorov sa aktívne zapája.

Disciplinárne odmenený bol v troch prípadoch, a to:

- 16.05.2023 – pochvalou za plnenie pracovných povinností,
- 03.08.2023 – finančnou odmenou vo výške 5,-Eur za vzorné plnenie pracovných povinností
- 10.10.2023 – pochvalou za vzorné plnenie pracovných povinností.

Disciplinárne potrestaný doposiaľ nebol.

Odsúdený sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, napriek tomu verbálne proklamuje kritický postoj k jej páchaniu. Podmienky k udeľovaniu odmien si priebežne vytvára. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá.

Na základe uvedeného riaditeľ ústavu v závere hodnotenia konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a odporúča sa podmienené prepustenie s dohľadom.

Z odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdený sa doposiaľ 14 – krát dostal do rozporu so zákonom. V prevažnej väčšine odsúdení sa jednalo o trestný čin krádeže a v prevažnej väčšine mu boli ukladané

nepodmienečné tresty odňatia slobody, pričom po prvýkrát bol menovaný odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody už ako mladistvý. V jednom prípade sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu.

Z rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/7/2021 zo dňa 28.09.2021 súd zistil, že týmto bol menovaný uznaný vinným pre zločin prevádzačstva podľa § 356 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním sa počas skúšobnej doby, ako aj obmedzenia spočívajúceho v zákaze stretávania sa s osobami, ktoré majú na neho nepriaznivý vplyv. Zároveň súd týmto rozhodnutím zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/26/2017 zo dňa 18.01.2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Z rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1To/61/2021 zo dňa 01.06.2022 bolo zistené, že ním bol zrušený vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/27/2021 zo dňa 28.09.2021, ktorým bol menovaný uznaný vinným zo spáchania zločinu prevádzačstva podľa § 356 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Výkon uvedeného trestu odňatia slobody bol odsúdenému nariadený dňa 12.10.2022.

Z predloženej Zmluvy o nájme bytu zo dňa 24.02.2020 vyplýva, že táto bola uzatvorená medzi prenajímateľom: J. E., bytom K. L. J. XX, D., IČO: XXXXXXXX a nájomcom: A. B. a F. F., bytom E. XXXX/XX, M. XXXX/XX, pričom predmetom nájmu bola izba nachádzajúca sa v rodinnom dome na H. N. X alebo O. XX v D., zapísaná na LV č. XXXX, katastrálne územie F. D.. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú počnúc dňom 25.02.2020.

Z predloženého Posúdenia odsúdeného zo dňa 10.11.2023 vyplýva, že zamestnávateľ: A. P., P., Q. XXXX, M., ním súdu uviedol, že odsúdený pracuje pre nich na základe zmluvy, vykonáva prácu ako vedúci čaty, svoje úlohy si plní svedomito a zodpovedne a nie sú s ním žiadne problémy.

Z písomného odôvodnenia sťažnosti doručeného súdu od odsúdeného vyplýva, že podľa jeho názoru súd I. stupňa nemal dostatok informácií alebo zámerne prehliadol nezvratné fakty. Ako ďalej uviedol, po vykonaní posledného trestu úspešne absolvoval osobný bankrot, oficiálne sa zamestnal a pracoval. Vzhľadom k tomu, že prípad, ktorý spáchal formou spolupáchatelstva bol v roku 2016 a po poslednom prepustení z výkonu trestu v roku 2019 až do prvého súdu bolo evidentné, že sa napravil a uloženie nepodmienečného trestu môže jemu aj spoločnosti skôr uškodiť. To značí, že jeho náprava nastala už pred nástupom do výkonu tohto trestu, jeho pracovné návyky a morálne hodnoty sú namieste. Jeho súčasná priateľka, s ktorou sa mal oženiť a založiť rodinu, nie je narkomanka, je prínosom pre spoločnosť, k čomu vedie roky aj jeho. Pokiaľ ide o jeho rodinu, dokázal im za posledné roky na slobode, že sa zmenil a oplatí sa mu dôverovať a podporovať ho. Zároveň namietal nepravdu pri postoji prokurátora, ktorý sa na verejnom zasadnutí priklonil na stranu ÚVTOS a v uznesení je uvedené, že žiadal návrh zamietnuť. Odsúdený ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I ÚS 36/2022, z ktorého vyplýva, že jeho samotná minulosť nie je dôvodom zamietnutia žiadosti o podmiennečné prepustenie. Namietal postup súdu I. stupňa, ktorý žiadosť zamietol len na základe minulosti, ktorú roky nedokáže zmazať a tým bolo porušené právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Za dôležitý fakt považoval skutočnosť, že od posledného prepustenia na slobodu v roku 2019 až do nástupu výkonu trestu odňatia slobody viedol riadny život, dodržiaval všetky povinnosti voči spoločnosti, neporušil zákon, pracoval a zakladal si novú rodinu s družkou F. F.. Trest nastúpil dobrovoľne a v podstate nepodmienečný trest na jeho prevýchovu nebol potrebný. Doterajší výkon trestu označil za postačujúci a čestne prehlásil, že po prepustení sa zamestná a bude viesť riadny a bezúhonný život.

Obhajca v písomných dôvodoch sťažnosti namietal, že súd I. stupňa neposudzoval všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie v ktorom žil a celý doterajší život, pričom ich v odôvodnení spomínal, ale ich nijako bližšie nešpecifikoval. Nepopieral, že odsúdený sa už v minulosti dopustil viackrát spáchania

trestnej činnosti, za tieto jeho prešľapy bol však potrestaný a tresty si riadne vykonal. Poukázal na snahu odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody vyvíjať činnosť a správať sa tak, aby mal šancu a možnosť byť po uplynutí zákonnej lehoty podmiennečne prepustený na slobodu. Argumentoval, že súd I. stupňa mohol odsúdeného prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu a zabezpečiť nad ním dohľad štátneho orgánu vo forme dohľadu probačného úradníka s potrebnými obmedzeniami príp. mohol určiť dlhšiu skúšobnú dobu, v ktorej by bol odsúdený kontrolovaný štátnym orgánom. V prípade, ak by odsúdený predsa len v skúšobnej dobe recidivoval, vrátil by sa vykonať zvyšok trestu odňatia slobody. Konštatovanie súdu I. stupňa, že s poukazom na účel trestu a ďalšie okolnosti nemožno od odsúdeného očakávať jeho polepšenie bez náležitého odôvodnenia označil za predčasné a nesprávne. Predpoved', že odsúdený bude aj naďalej páchať trestnú činnosť a teda nemožno od neho očakávať, že povedie v budúcnosti riadny život, by nemala záležať len na subjektívnom názore sudcu, ale mala by byť podporená aj analyticky systémom, ktorý by bol objektívny, resp. objektívnejší ako sudca. Zákon síce ukladá predpovedať riziko páchania trestnej činnosti, ale ponecháva rozhodnutie len na subjektívnom rozhodnutí súdu, bez akejkolvek podpory objektívne spracovaných podkladov. Podľa jeho názoru u odsúdeného sú splnené zákonom ustanovené formálne aj materiálne podmienky. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 53/08. Zdôraznil, že možno prijať prognózu, že odsúdený v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, to znamená život v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. Ani samotné predchádzajúce odsúdenia odsúdeného nemôžu byť okolnosťou vylučujúcou záver o jeho riadnom vedení života po prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený sa v budúcnosti vyvaruje protiprávnym konaním, a bude viesť život riadneho človeka. Garantom tohto tvrdenia bude jeho rodina, ktorá je jeho zázemím a oporou. Vo výkone trestu si odsúdený svoje povinnosti plní, správa sa úctivo, je aktívny, pracuje a chce viesť život riadneho občana, nebude už páchať trestnú činnosť. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody bolo na požadovanej úrovni, adaptačné ani vzťahové problémy neboli zaznamenané. Odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania a bol odporučený na podmiennečné prepustenie. Namietal, že súd I. stupňa dôkladne nevykonal dokazovanie vo veci, preto v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne neuviedol skutočnosti, ktoré považoval za dokázané, dôkazy, o ktoré oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa správal pri hodnotení jednotlivých dôkazov, ako aj právne úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu nepreukázal polepšenie a teda nemôže sa od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Nestotožnil sa so závermi súdu I. stupňa, že odsúdený nepreukázal polepšenie vo výkone trestu. Navrhol, aby nariadený súd zrušil napadnuté uznesenie, odsúdeného podmiennečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, uložil mu skúšobnú dobu a probačný dohľad s obmedzeniami podľa úvahy súdu.

Z odpovede ÚVTOS C. doručenej súdu na základe žiadosti o odstránenie zisteného rozporu, a to tvrdenie odsúdeného v jeho žiadosti, že jeho priateľka F. F. ho počas výkonu trestu odňatia slobody pravidelne navštevuje, avšak v hodnotení odsúdeného riaditeľom ústavu sa uvádza, že odsúdený udržiava kontakt všetkými dostupnými formami so svojím bratom a neterou, súd zistil, že F. F. počas výkonu trestu odsúdeného navštívila celkovo 4-krát (11.02.2023, 15.04.2023, 03.06.2023 a 08.07.2023), a ďalej s ňou odsúdený vykonal videonávštevu v dňoch 19.01.2023, 09.03.2023, 18.04.2023 a 21.06.2023. Dňa 21.07.2023 odsúdený počas rozhovoru uviedol, že s priateľkou sa rozišiel, pričom šlo o jeho rozhodnutie a od tohto dátumu už odsúdený nepožiadala ani raz o povolenie návštevy ani videonávštevy s menovanou. V čase vypracovania hodnotenia boli kontakty odsúdeného s menovanou osobou prerušené a odsúdený udržiaval kontakt už iba s bratom a neterou.

Z odpovedi F. F. vyplýva, že s odsúdeným A. B. už žiadny kontakt neudržiava, pretože ich vzťah už netrvá a bol ukončený.

Z písomného podania K. O. doručeného súdu dňa 01.02.2024 vyplýva, že táto je neterou odsúdeného a je schopná po jeho prepustení pomôcť mu finančne aj s ubytovaním, pokiaľ sa odsúdený nepostaví na vlastné nohy a nenájde si ubytovanie.

Odsúdený písomným vyjadrením doručeným súdu dňa 02.02.2024 oznámil zmenu svojej adresy pobytu v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, keďže sa rozišiel so svojou družkou. Ako uviedol, jeho neter so svojím partnerom sú ochotní pomôcť mu s ubytovaním aj materiálne, môže sa aj zamestnať, keďže odsúdený už nie je drogovovo závislý a hlavne je oddlžený.

Z ďalšieho písomného podania doručeného súdu dňa 08.02.2024 od R. S., ktorý je bratom odsúdeného vyplýva, že menovaný je ochotný odsúdenému pomôcť v prípade jeho podmieneného prepustenia s ubytovaním a prácou. Ďalej uviedol, že po poslednom podmienenom prepustení odsúdeného v roku 2019 až do nástupu trestu odňatia slobody menovaný u neho videl zmenu a snahu žiť riadny život.

Na základe žiadosti bola súdu dňa 12.02.2024 doručená správa od spol. H. F., T., U. XXXX, G., podľa ktorej odsúdený v minulosti pracoval na pozícii „závozník, manipulačný pracovník“ na ich pobočke D., pričom nemajú výhrady voči jeho zamestnaniu, avšak momentálne nemajú voľné pracovné miesta.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie na verejnom zasadnutí a najmä s poukazom na oboznámené listinné dôkazy zastáva názor, že v prípade odsúdeného nemožno konštatovať splnenie materiálnej podmienky spočívajúcej v tom, že možno dôvodne očakávať, že povedie riadny život a to s poukazom na jeho početné odsúdenia a najmä na skutočnosť, že odsúdenému bol v minulosti nariadený výkon trestu, ktorý mu bol podmiennečne odložený a z tohto dôvodu navrhol, aby súd jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie zamietol.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridriava prednesenej žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu, podanej dňa 19.09.2023, ktorú rozširuje aj o dôvody uvedené v odôvodnení sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí podanej žiadosti. Nesúhlasil s návrhom prokurátora zamietnuť podanú žiadosť, dôvody, ktoré uviedol, považuje čisto za subjektívny pohľad k veci, nakoľko odsúdený spĺňa všetky podmienky, aby bol podmiennečne prepustený, čo vyplýva aj zo správy resp. hodnotenia riaditeľa ústavu ÚVTOS C. a nesporne aj z písomných podaní jeho rodiny, ktorá prejavila záujem o jeho podporu na slobode a pomoc, či už vo finančných prvopočiatkoch alebo aj pomoc so zamestnaním a bývaním. § 66 odsek 1 Trestného zákona nevyklučuje z možnosti požiadať o podmiennečné prepustenie dokonca ani tie osoby, ktoré boli v minulosti odsúdené, boli vo výkone trestu odňatia slobody a dokonca ani osoby, ktoré zlyhali vo svojom správaní počas skúšobnej doby. Toto je aj publikované v samolistocho Krajského súdu Nitra. Obhajca sa domnieva, že odsúdený naďalej plní svoje povinnosti vo výkone trestu. Je tam predpoklad, že už po určitých rokoch príde u neho k náprave a v neposlednom rade poukazuje na to, že väčšiu časť trestu má vykonanú a trest mu končí dňa 18.05.2024, o necelých 3 mesiace. Nevidí dôvod, aby mu súd neumožnil podmiennečné prepustenie, odsúdený prejavil snahu k náprave v jeho živote. V prípade, ak by pochybil, odsúdený vie, čo by ho čakalo.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to po uplynutí zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú preukázanie polepšenia plnením povinností a správaním odsúdeného a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon dvoch tretín uloženého trestu, pričom ale iba čiastočne splnil materiálne podmienky. Podľa názoru súdu odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním počas doterajšieho výkonu trestu len čiastočne preukázal polepšenie, poukazujúc na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva, že stanovené ciele programu sa plnia vo všetkých oblastiach priebežne. Riziko recidívy trestnej činnosti u odsúdeného je stredné a resocializačná prognóza je menej priaznivá, z čoho vyplýva, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na prepustenie.

V prejednávacom prípade odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody síce preukazuje svojím správaním polepšenie, avšak jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode

neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Získanie troch disciplinárnych odmierní svedčí o tom, že odsúdený je schopný rešpektovať určité pravidlá a správať sa podľa spoločenských noriem a zákonov, plniť si svoje povinnosti, ak je pod dohľadom štátnych orgánov. Podľa názoru súdu je správanie sa odsúdeného vo výkone trestu v súlade s ústavným poriadkom znakom toho, že v prípade neustálej kontroly je odsúdený schopný dodržiavať normy správania sa. Podstata podmienenečného prepustenia však netkvie v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii a je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008). Rozhodnutie o podmienenečnom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti.

V tejto súvislosti považuje súd za vhodné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku trestu na odsúdeného rozhodol súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Hoci v prípade podmienenečného prepustenia za splnenia zákonom stanovených podmienok je prezumovaná možnosť nápravy páchatel'a v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť účel trestu (nápravu páchatel'a, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode), táto možnosť je však ponechaná na úvahu súdu, ktorý má posúdiť, či z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V prípade osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu. Na rozdiel od toho, u osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, ako je tomu v prejednávanom prípade, do popredia vystupuje represívna zložka trestu. Menovaný odsúdený je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody pre páchanie úmyselnej trestnej činnosti, takže napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody u neho došlo k opakovanému páchaniu úmyselnej trestnej činnosti. V predmetnom prípade je preto predchádzajúci život odsúdeného takou okolnosťou, ktorá má podstatný vplyv na záver súdu o tom, či od neho možno očakávať, že na slobode bude viesť riadny život. Odsúdený má zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode, v minulosti bol opakovane súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, zo 14 záznamov odsúdení bolo 9 pre trestný čin krádeže. Opakovane vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody, bola mu daná možnosť preukázať polepšenie aj prostredníctvom inštitútu podmienenečného odkladu výkonu trestu, no odsúdený túto možnosť nevyužil, tzn. neosvedčil sa v skúšobnej dobe. Opakovane páchal úmyselnú trestnú činnosť v relatívne krátkej dobe po tom, ako bol po vykonaní trestu odňatia slobody prepustený na slobodu resp. po osvedčení sa v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, čo svedčí o zjavnej neúčte odsúdeného k zákonom chráneným hodnotám aj napriek jeho osobnej skúsenosti s výkonom trestu odňatia slobody. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že doterajší výkon trestu odňatia slobody so zohľadnením sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti v prejednávanom prípade nemôže viesť k odôvodnenému a rozumnému záveru, podľa ktorého je v súčasnosti možné od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona.

Uvedený pozitívny záver o prognóze vedenia riadneho života podľa názoru súdu nevyplýval ani z dokazovania vykonaného v oblasti podmienok odsúdeného na jeho začlenenie sa do riadneho života a na zamestnanie sa, ani v oblasti prostredia, v ktorom by po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený pracoval a žil. Z vykonaných listinných dôkazov nevyplývala žiadna záruka istoty zamestnania sa odsúdeného, predchádzajúci zamestnávateľ by síce nemal výhrady k jeho zamestnaniu, v súčasnosti však nemá voľné pracovné miesta. Uvedené tak zostáva v teoretickej rovine želania odsúdeného nájsť si vhodné zamestnanie. Je pravdou, že rodinní príslušníci odsúdeného poskytli vyjadrenie o ochote pomôcť mu v prípade jeho podmienenečného prepustenia s počiatočným ubytovaním či počiatočnými materiálmi potrebami. Súd pri tom nepochybuje o pravdivých úmysloch rodinných príslušníkov, majúcich pozitívny vzťah a mienku o blízkej osobe – odsúdenom, avšak títo rodinní príslušníci boli v živote odsúdeného aj v čase, kedy opakovane páchal úmyselnú trestnú činnosť, no napriek tomu ho táto skutočnosť od páchania trestnej činnosti neodradila, z čoho je možné vyvodiť, že do budúcnosti by rodinní príslušníci odsúdeného nemuseli byť tak silným faktorom, aby ho odradili počas

jeho pobytu na slobode od páchania trestnej činnosti. Naviac, na rodinných príslušníkov sa odsúdený odvoláva až po tom, ako bolo v konaní preukázané, že ďalej neobstojí jeho pôvodná argumentácia o priateľke, s ktorou si mienil založiť rodinu, čo malo byť garantom jeho vedenia riadneho života v prípade podmieneného prepustenia. Ich spoločný vzťah je však ukončený a ďalej nepokračuje, čo platilo už v čase podania jeho žiadosti o podmienené prepustenie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že ani predchádzajúca izolácia odsúdeného od spoločnosti spočívajúca vo výkone trestu, nemala doposiaľ na neho dostatočný preventívny a výchovný účinok. Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať z hodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že povedie riadny život v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia a nebude pokračovať v trestnej činnosti. Na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody. Preto súd žiadosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice k sp. zn. 2Pp/49/2023.

Sťažnosť má odkladný účinok.

O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.